

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی زنجان

**تعیین اثر سابقه مصرف اپیوم بر روی پیامدهای بیمارستانی و بلندمدت بعد از
رواسکولاریزاسیون عروق کرونر: یک مطالعه مروری سیستمیک**

استاد راهنما:

دکتر فاطمه معصوم خانی

استاد مشاور:

دکتر حسن آهنگر

دکتر محمد حسین پورمعماری

نگارش:

دکتر علیرضا طاهری

چکیده فارسی:

مقدمه: نقش مصرف اپیوم به عنوان فاکتور پروگنوستیک در بیماران تحت روسکولاریزاسیون هنوز مشخص نیست. در این راستا، مطالعه حاضر به ارزیابی سیستماتیک مطالعات مرتبط با تاثیر مصرف اپیوم بر پیامدهای کوتاه و بلندمدت بعد از روسکولاریزاسیون عروق کرونر پرداخت.

روش کار: کلیه مراحل انجام طرح بر اساس گایدلاین **PRISMA** مبنی بر چگونگی اجرا و ثبت مقالات مروری سیستمیک انجام شد. کلید واژه ها از قبل تعیین و در 6 بانک اطلاعاتی مجلات شامل **PubMed**، **web of Science**، **Google Scholar**، **SID**، **Magiran** مورد جستجو قرار گرفت. واژگان کلیدی مورد نیاز برای جستجوی منابع علمی تعیین شدند که شامل "اپیوم"، "اپیوئید"، "کرونر"، "روسکولاریزاسیون"، "بای پاس عروق کرونر"، "مداخله کرونری از راه جلدی"، "پیامد"، "سابقه"، "مرگ و میر"، "انفارکتوس میوکارد"، "آریتمی"، "نارسایی قلبی"، "بستری مجدد" و همچنین معادل انگلیسی هریک از این کلید واژه ها بود. همچنین کلید واژه ها در **MeSH** و **Text word** در بانک مدلاین **PubMed** مورد جستجو قرار گرفت. برای جستجو در پایگاه های انگلیسی زبان از معادل **Mesh** کلمات شامل: "اپیوم"، "روسکولاریزاسیون کرونر"، "بای پاس عروق کرونر"، "مداخله کرونری از راه جلدی"، "پیامد"، "مرگ و میر بیمارستانی" و ترکیب کلمات با عملکردهای **AND** و **OR** استفاده شد. دو مرورکننده عنوان و خلاصه مطالعات را به صورت مستقل بررسی کرده تا مطالعات مرتبط با سال پژوهشی شناسایی شوند. مطالعاتی وارد بررسی شد که از نوع **case-control study**، کوهورت گذشته گر یا آینده نگر، موردی-شاهدی و یا مقطعی باشند. کیفیت مقالات از لحاظ محتوایی شامل نحوه انتخاب نمونه ها، نحوه اندازه گیری پیامدها، تست شاخص مورد نظر و در نهایت نحوه پیگیری بیماران از طریق ابزار **QUADAS-2** ارزیابی شد. براساس واژگان کلیدی، بررسی محتوایی و کیفیت، 24 مطالعه وارد ارزیابی اولیه شدند که در نهایت 8 مطالعه به عنوان مطالعات نهایی مورد ارزیابی و تحلیل نهایی قرار گرفتند.

نتایج: در بررسی پیامدهای بیمارستانی، سابقه مصرف اپیوم با افزایش خطر بروز عوارض ریوی، عوارض نورولوژیک، فراوانی عفونت ها بعد از عمل، افزایش حجم خونریزی بعد از عمل و همچنین افزایش قابل توجه خطر بروز فیبریلاسیون دهلیزی منتهی شده بود. در ارزیابی پیامدهای یک ساله بعد از جراحی نیز یافته ها بیانگر افزایش موارد پذیرش بیمارستانی در بیماران مصرف کننده اپیوم بود. همچنین در بررسی پیامدهای بلندمدت، افزایش خطر مرگ و میر بلندمدت و در نتیجه کاهش بقای بلندمدت بیماران مصرف کننده اپیوم به دنبال مصرف مستمر اپیوم قابل پیش بینی بود، با این حال، مصرف اپیوم تاثیر معناداری بر **MACE** بلندمدت بیماران نداشت.

نتیجه گیری: مرور سیستماتیک مطالعات در خصوص خطرزا و یا پروتکتیو بودن فاکتور سابقه مصرف اپیوم بر روی عوارض و پیامدهای بعد از جراحی CABG نمایانگر نقش خطرزای آن می باشد، به نحوی که سابقه مصرف اپیوم با افزایش خطر عوارض پروسیجرال بیمارستانی، نیاز به پذیرش مجدد بیمارستانی و همچنین افزایش خطر مرگ و میر طولانی مدت بعد از جراحی خواهد بود.